

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการสอบถามผู้บริหารระดับสูงที่รับผิดชอบในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสาขาธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารศรีนคร จำกัด(มหาชน) และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) รวม 7 สำนักงาน ผู้จัดการสาขา รวม 31 สาขา และพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำนักงานละ 1 คน รวม 38 คน รวมเป็นผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 76 คน ทั้งนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 66 คน ผลการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

- 1) หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- 2) วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- 3) ผลของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- 4) ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

4.1 หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 4 ธนาคารดังกล่าวข้างต้นใช้หลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทยตามที่ได้กล่าวรายละเอียดในบทที่ 3 ทั้งนี้ เพราะธนาคารดังกล่าวประสงค์ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์จากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมสรรพากร และกรมที่ดินได้กำหนดขึ้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการเจรจากับลูกหนี้เพื่อหาข้อยุติในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

4.2 วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

หัวข้อนี้จะกล่าวถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิธีการคัดเลือกลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวนลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และความคิดเห็นของพนักงานในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้คือ

(1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 66 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 75.76 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีอายุการทำงานในธนาคารมานานกว่า 11 ปี มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการสาขามากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ช่วยผู้จัดการสาขา และต่ำกว่าผู้ช่วยผู้จัดการสาขา ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากถึงร้อยละ 69.70 ที่เหลือเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาาระดับปริญญา และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ สำหรับอายุงานด้านแก้ไขหนี้/เร่งรัดหนี้/ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ส่วนใหญ่มีอายุงานมากกว่า 9 ปี ร้อยละ 42.43 รองลงมาคือ มากกว่า 4-6 ปี ร้อยละ 24.24 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน 66 คน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	50	75.76
- หญิง	16	24.24
อายุการทำงานในธนาคาร		
- ไม่เกิน 5 ปี	1	1.52
- มากกว่า 6-10 ปี	9	13.64
- มากกว่า 11-20 ปี	28	42.42
- มากกว่า 20 ปี	28	42.42
ตำแหน่งในธนาคาร		
- ต่ำกว่าผู้ช่วยผู้จัดการสาขาหรือเทียบเท่า	15	22.73
- ผู้ช่วยผู้จัดการสาขาหรือเทียบเท่า	22	33.33
- ผู้จัดการสาขา	26	39.39
- สูงกว่าผู้จัดการสาขา	3	4.55
การศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	6.06
- ปริญญาตรี	46	69.70
- ปริญญาโท	16	24.24
อายุงานด้านแก้ไขหนี้/เร่งรัดหนี้/ปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
- ไม่เกิน 3 ปี	12	18.18
- มากกว่า 4-6 ปี	16	24.24
- มากกว่า 7-9 ปี	10	15.15
- มากกว่า 9 ปี	28	42.43

ที่มา: จากการศึกษา

(2) วิธีการคัดเลือกลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการคัดเลือกลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พบว่า ธนาคารจะพิจารณาจากความสามารถในการชำระหนี้ต่อภาระหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้ เป็นปัจจัยอันดับแรก รองลงมา คือ ความร่วมมือของลูกหนี้ และผลประโยชน์ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 วิธีการคัดเลือกลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัย	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากน้อยไปมาก							ลำดับ
	1	2	3	4	5	6	ค่าเฉลี่ย	
1.ความสามารถในการชำระหนี้ต่อภาระหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้	2	9	5	3	20	27	4.68	1
2.ความร่วมมือของลูกหนี้	5	2	7	15	19	18	4.44	2
3.ผลประโยชน์ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐ	12	6	9	23	9	7	3.48	3
4.ความรู้และความชำนาญในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของพนักงานธนาคารพาณิชย์ของรัฐ	21	11	15	6	13	10	3.29	4
5.ระยะเวลาสิ้นสุดของสิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จากทางการ	8	20	18	6	13	1	2.68	5
6.ภาระหนี้ภายนอกของลูกหนี้ที่มีผลกระทบต่อ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้	18	18	12	13	2	3	2.57	6

ที่มา:จากการศึกษา

(3) จำนวนลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

จากการตอบแบบสอบถามของพนักงานกลุ่มตัวอย่างรวม 60 คน โดยไม่ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับที่สูงกว่าผู้จัดการสาขา เนื่องจากต้องการได้ข้อมูลลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เฉพาะของสาขา เพื่อไม่ให้เกิดตัวเลขที่ซ้ำซ้อนกันกับผู้บริหารระดับสูงกว่าผู้จัดการสาขา พบว่า ตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปี 2544 มีจำนวนลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 20 ของ NPLs มีสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือร้อยละ 21-40 ของ NPLs (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 จำนวนลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปี 2544

รายการ	จำนวน	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
จำนวนร้อยละของลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ต่อ NPLs ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐ		
- น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 20 ของ NPLs	39	65.00
- ร้อยละ 21 – 40 ของ NPLs	13	21.67
- ร้อยละ 41 – 60 ของ NPLs	2	3.33
- ร้อยละ 61 – 80 ของ NPLs	3	5.00
- ร้อยละ 81 ขึ้นไปของ NPLs	3	5.00
รวม	60	100.00

ที่มา:จากการศึกษา

(4) วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่

สำหรับวิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พบว่า ธนาคารใช้วิธีการลดอัตราดอกเบี้ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ขยายเวลาการชำระหนี้ออกไป ทำให้เงินผ่อนชำระหนี้ลดลง และปรับหนี้ระยะสั้นเป็นหนี้ระยะยาว ตามลำดับ ส่วนการแปลงหนี้เป็นทุนเป็นวิธีที่ใช้น้อยที่สุด (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่

วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากน้อยไปมาก									ลำดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8	ค่าเฉลี่ย	
1.การลดอัตราดอกเบี้ย	4	1	4	8	7	12	10	20	5.86	1
2.การขยายเวลาการชำระหนี้ออกไป ทำให้เงินผ่อนชำระหนี้ลดลง	6	3	2	2	12	7	15	19	5.83	2
3.การปรับหนี้ระยะสั้นเป็นหนี้ระยะยาว	0	4	4	11	17	10	17	3	5.33	3
	1	3	2	12	17	21	6	4	5.24	4
4.การให้ระยะเวลาปลอดชำระเงินต้น และดอกเบี้ย	2	6	4	26	8	5	7	8	4.74	5
5.การลดเงินต้นและหรือดอกเบี้ย	5	23	19	5	2	3	5	4	3.38	6
6.การรับโอนทรัพย์สินที่เป็นประกัน ชำระหนี้	3	23	24	3	2	7	4	0	3.23	7
7.การรับโอนทรัพย์สินที่เป็นประกัน ชำระหนี้ และให้สิทธิซื้อคืน	45	3	7	0	1	0	2	8	2.35	8
8.การแปลงหนี้เป็นทุน										

ที่มา:จากการศึกษา

(5) ความคิดเห็นของพนักงานในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

5.1) ความพร้อมของบุคลากรในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ความพร้อมของบุคลากรในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จะพิจารณาถึง การให้ความสำคัญในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารของรัฐ จำนวนพนักงาน ความรู้ความเข้าใจของพนักงานเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และความเหมาะสมระหว่างจำนวนพนักงาน และปริมาณงานในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ผลการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้ (ตารางที่ 4.5)

พนักงานธนาคาร เห็นว่าธนาคารของรัฐให้ความสำคัญในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มากที่สุดถึงร้อยละ 68.18 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมา ให้ความสำคัญมาก และปานกลาง ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่รับผิดชอบในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พบว่า พนักงานของรัฐมีความรู้ความเข้าใจระดับมาก ร้อยละ 65.15 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง ร้อยละ 24.24

จำนวนพนักงานของธนาคารที่ทำหน้าที่ในการแก้ไขหนี้/เร่งรัดหนี้/ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของแต่ละสาขา จากการสอบถามพบว่า แต่ละสาขามีจำนวนพนักงานอยู่ระหว่าง 1-3 คน มากที่สุดถึงร้อยละ 74.24 รองลงมา คือ 4-6 คน ร้อยละ 10.61

จำนวนพนักงานธนาคารพาณิชย์ของรัฐที่ทำหน้าที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เปรียบเทียบกับงานในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จากการสอบถามพนักงานธนาคาร พบว่า ปริมาณงานในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มีมากกว่าจำนวนพนักงานที่มีอยู่สูงถึงร้อยละ 63.64 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ที่เหลือร้อยละ 36.36 เห็นว่า จำนวนพนักงานเหมาะสมแล้ว

ตารางที่ 4.5 ความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

รายการ	จำนวน 66 คน	ร้อยละ
1. ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
- มากที่สุด	45	68.18
- มาก	17	25.76
- ปานกลาง	4	6.06
2. ความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่รับผิดชอบในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
- มาก	43	65.15
- ปานกลาง	16	24.24
- น้อย	4	6.06
- มากที่สุด	3	4.55
3. จำนวนพนักงานในการแก้ไขหนี้/เร่งรัดหนี้/การปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
- 1-3 คน	49	74.24
- 4-6 คน	7	10.61
- 7-10 คน	5	7.58
- มากกว่า 10 คน	5	7.57
4. จำนวนพนักงานเปรียบเทียบกับปริมาณงานปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
- ปริมาณงานมากกว่าจำนวนพนักงาน	42	63.64
- เห็นว่าเหมาะสมแล้ว	24	36.36

ที่มา : จากการศึกษา

5.2) ความคิดเห็นของพนักงานกลุ่มตัวอย่าง ต่อระเบียบ หลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์ของทางการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(1) ความเหมาะสมของระเบียบ หลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของทางการ

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าระเบียบ หลักเกณฑ์ และสิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของทางการมีความเหมาะสม นอกจากนี้ พนักงานยังเห็นว่าธนาคารแห่งประเทศไทยมีการให้คำปรึกษาและประสานงานที่ดี ธนาคารพาณิชย์ได้รับความร่วมมือจากกรมที่ดิน และกรมสรรพากรเป็นอย่างดี การจัดทำเอกสารของธนาคารแห่งประเทศไทย กรมที่ดิน และกรมสรรพากรมีความเหมาะสม (ตารางที่ 4.6)

นอกจากนี้ พนักงานธนาคารยังมีความเห็นว่า ทางการควรให้ลูกหนี้มีส่วนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบและหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ทางการขาดการประชาสัมพันธ์ทำให้ลูกหนี้ไม่ทราบถึงสิทธิประโยชน์จากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยให้คำปรึกษาน้อยมาก และไม่ได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติเป็นเพียงผู้ประสานงานเท่านั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยมีรายงานมากและซ้ำซ้อน การจัดทำเอกสารของกรมที่ดินและกรมสรรพากรมีข้อมูลน้อยไป และลูกหนี้ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นจริงและครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของพนักงานกลุ่มตัวอย่างต่อระเบียบ หลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์
การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของทางการ

รายการ	จำนวน 66 คน	ร้อยละ
1.ความชัดเจนของระเบียบ/หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
- เหมาะสม	50	75.76
- ไม่เหมาะสม	16	24.24
2.สิทธิประโยชน์ของธนาคารแห่งประเทศไทย กรมที่ดิน กรมสรรพากร ที่ให้กับธนาคารพาณิชย์		
- เหมาะสม	58	87.88
- ไม่เหมาะสม	8	12.12
3.การให้คำปรึกษาและการประสานงานของธนาคารแห่งประเทศไทย		
- เหมาะสม	50	75.76
- ไม่เหมาะสม	16	24.24
4.ความร่วมมือที่ได้รับจากกรมที่ดิน และกรมสรรพากร		
- เหมาะสม	55	83.33
- ไม่เหมาะสม	11	16.67
5.การจัดทำเอกสารและการรายงานธนาคารแห่งประเทศไทย		
- เหมาะสม	46	69.70
- ไม่เหมาะสม	20	30.30
6.การจัดทำเอกสารให้แก่กรมที่ดินและกรมสรรพากร		
- เหมาะสม	49	74.24
- ไม่เหมาะสม	17	25.76

ที่มา: จากการศึกษา

(2) สิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีผลต่อการจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า สิทธิประโยชน์ที่มีผลต่อการจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นอันดับ 1 คือ การเปลี่ยนแปลงการจัดชั้นลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์เป็นลูกหนี้ปกติ รองลงมา คือ การให้ธนาคารพาณิชย์ตัดจำหน่ายลูกหนี้จัดชั้นสูญและสงสัยจะสูญที่ได้กักเงินสำรองครบร้อยละ 100 แล้ว และการขยายเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์อื่นเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จาก 5 ปี เป็นถาวรเฉลี่ย 10 ปี ตามลำดับ (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 สิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีผลต่อการจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐปรับปรุงโครงสร้างหนี้

สิทธิประโยชน์	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากน้อยไปมาก						ลำดับ
	1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย	
1.การเปลี่ยนแปลงการจัดชั้นลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นลูกหนี้ปกติ	7	4	10	10	35	3.94	1
2.การให้ธนาคารพาณิชย์ตัดจำหน่ายลูกหนี้จัดชั้นสูญและสงสัยจะสูญที่ได้กักเงินสำรองครบร้อยละ 100 แล้ว	5	10	16	19	16	3.47	2
3. การขยายเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์อื่นเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยขยายเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์อื่นเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จาก 5 ปีเป็นถาวรเฉลี่ย 10 ปี	5	16	17	24	4	3.09	3
4. การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจเช่าซื้อและให้เช่าซื้อแบลิสซึ่งอันเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	17	19	14	7	9	2.58	4
5.การผ่อนผันให้ธนาคารพาณิชย์มีหุ้นในบริษัทจำกัดที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด	32	17	9	6	2	1.92	5

ที่มา:จากการศึกษา

(3) สิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของกรมสรรพากรและกรมที่ดินที่มีผลต่อการจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า สิทธิประโยชน์ที่มีผลต่อการจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นอันดับ 1 คือ การลดหย่อนค่าธรรมเนียมการโอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์จากร้อยละ 2 เหลือร้อยละ 0.01 รองลงมา คือ การลดค่าจดทะเบียน จำนองอสังหาริมทรัพย์จากร้อยละ 1 แต่ไม่เกิน 200,000 บาท เป็นร้อยละ 0.01 และการระงับรับรู้อย่างได้ดอกเบี้ยในการคำนวณภาษีกรณีลูกหนี้ธนาคารพาณิชย์ผิดนัดชำระหนี้จาก 6 เดือนเป็น 3 เดือน ตามลำดับ (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 สิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของกรมสรรพากร และกรมที่ดินที่มีผลต่อการจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐและลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้

สิทธิประโยชน์	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากน้อยไปมาก						ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
	1	2	3	4	5	6		
1.การลดหย่อนค่าธรรมเนียมการ โอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์จากร้อยละ 2 เหลือร้อยละ 0.01	8	7	5	7	13	26	4.33	1
2.การลดค่าจดทะเบียน จำนองอสังหาริมทรัพย์จากร้อยละ 1 แต่ไม่เกิน 200,000 บาท เป็นร้อยละ 0.01	12	9	5	6	22	12	3.80	2
3.การระงับรับรู้อย่างได้ดอกเบี้ยในการคำนวณภาษีกรณีลูกหนี้ธนาคารพาณิชย์ผิดนัดชำระหนี้จาก 6 เดือนเป็น 3เดือน	9	16	7	18	12	4	3.30	3
4.การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในส่วนที่ธนาคารพาณิชย์ปลดหนี้ให้แก่ลูกหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความในศาล	14	6	20	11	3	12	3.29	4
5.การนำส่วนที่ปรับลดดอกเบี้ยให้กับลูกหนี้มาเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้ในการคำนวณภาษีเงินได้	12	14	19	5	9	7	3.09	5
6.การนำมูลหนี้ส่วนที่ปลดหนี้ให้กับลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ในระหว่างวันที่ 1 ม.ค.2541 – 31 ธ.ค.2545มาเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้	1	14	10	19	7	5	3.03	6

ที่มา: จากการศึกษา

4.3 ผลของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่

หัวข้อนี้จะกล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ประสบความสำเร็จ จำนวนลูกหนี้ที่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และจำนวนลูกหนี้ที่ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ระยะเวลาที่ใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มูลค่าหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และผลของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(1) ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ประสบความสำเร็จ

ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ประสบความสำเร็จ คือลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ดี รองลงมา คือลูกหนี้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และธนาคารพาณิชย์มีนโยบายผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ประสบความสำเร็จ

ปัจจัย	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับ						ลำดับ
	จากน้อยไปมาก						
	1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย	
1.ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ดี	0	12	3	27	24	3.95	1
2.ลูกหนี้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	12	3	11	18	22	3.53	2
3.ธนาคารพาณิชย์มีนโยบายผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้	13	7	27	8	11	2.95	3
4.ธนาคารพาณิชย์ของรัฐกำหนดเป้าหมายให้ลูกหนี้ปฏิบัติตาม	11	36	7	10	2	2.33	4
5.ทางการกำหนดเป้าหมายให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตาม	30	8	18	3	7	2.23	5

ที่มา:จากการศึกษา

(2) จำนวนลูกหนี้ที่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และจำนวนลูกหนี้ที่ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่

จากการสอบถามพนักงานประจำสาขาโดยไม่ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับที่สูงกว่าสาขา เพื่อต้องการได้ข้อมูลระดับสาขาของธนาคาร พบว่า จำนวนลูกหนี้ที่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้มากที่สุดคือ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 20 ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว รองลงมาคือ ร้อยละ 41-60 และร้อยละ 81 ขึ้นไปของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว ตามลำดับ ส่วนจำนวนลูกหนี้ที่ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่พบว่า มีจำนวนที่ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขต่ำกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 5 ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้วมากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ 11-20 และร้อยละ 6-10 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 จำนวนลูกหนี้ที่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และจำนวนลูกหนี้ที่ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ ตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปี 2544

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.จำนวนร้อยละของลูกหนี้ที่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
- น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 20 ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว	15	26.32
- ร้อยละ 21 – 40 ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว	2	3.51
- ร้อยละ 41 – 60 ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว	14	24.56
- ร้อยละ 61 – 80 ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว	12	21.05
- ร้อยละ 81 ขึ้นไปของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว	14	24.56
รวม	57	100
2.จำนวนร้อยละของลูกหนี้ที่ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่		
- น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 5 ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว	36	67.92
- ร้อยละ 6 – 10 ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว	5	9.43
- ร้อยละ 11 – 20 ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว	7	13.21
ร้อยละ 21 – 30 ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว	1	1.89
ร้อยละ 31 ขึ้นไป ของหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว	4	7.55
รวม	53	100

ที่มา:จากการศึกษา

(3) ระยะเวลาที่ใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ

ระยะเวลาที่ใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ สามารถแบ่งลูกหนี้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ลูกหนี้รายย่อยและรายกลางที่มีภาระหนี้ต่ำกว่า 50 ล้านบาท และสำหรับลูกหนี้รายใหญ่ที่มีภาระหนี้ตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป พบว่า ทั้ง 2 กรณีใช้เวลาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่เกิน 3 เดือนมีสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือ 4-6 เดือน (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 ระยะเวลาที่ใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ

ระยะเวลาที่ใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	จำนวน	ร้อยละ
1. ลูกหนี้รายย่อยและรายกลางที่มีภาระหนี้ต่ำกว่า 50 ล้านบาท		
- ไม่เกิน 3 เดือน	55	85.94
- 4 – 6 เดือน	7	10.94
- ตั้งแต่ 12 เดือน ขึ้นไป	2	3.12
รวม	64	100.00
2. ลูกหนี้รายใหญ่ที่มีภาระหนี้ตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป		
- ไม่เกิน 3 เดือน	28	57.14
- 4 – 6 เดือน	14	28.57
- 7 – 9 เดือน	7	14.29
รวม	49	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

(4) มูลค่าหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ธนาคารพาณิชย์ของรัฐจำนวน 4 ธนาคารในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ณ สิ้นปี 2542 มีจำนวน NPLs มากถึง 14,540.6 ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ 67.79 ของเงินให้สินเชื่อทั้งหมด ขณะที่ NPLs ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบมีจำนวน 1,057,804.0 ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ 62.87 ของเงินให้สินเชื่อ และ NPLs ธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบมีจำนวน 2,094,953.0 ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ 38.93 ของเงินให้สินเชื่อทั้งหมด อาจกล่าวได้ว่า NPLs

ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่มีสัดส่วนสูงกว่า NPLs ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบ และสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบด้วย (ตารางที่ 4.12)

เมื่อพิจารณา NPLs ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปี 2544 จะเห็นว่าจำนวน NPLs มีมูลค่าลดลงตามลำดับจาก 14,540.6 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2542 เหลือเพียง 3,897.7 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2544 การที่ NPLs ธนาคารพาณิชย์ของรัฐลดลง สาเหตุสำคัญมาจากลูกหนี้ให้ความร่วมมือกับธนาคารเจ้าหนี้ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยมีจำนวนรายและมูลหนี้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ NPLs ส่วนหนึ่งยังได้โอนไปยัง AMC และ TAMC เพื่อบริหารจัดการหนี้ต่อไป แต่อย่างไรก็ตามสัดส่วนของ NPLs ต่อสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่มีค่าสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบและธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบด้วย ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากประสิทธิภาพของการบริหารจัดการหนี้ NPLs ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐยังดีกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชน และคุณภาพของ NPLs ที่เกิดจากการให้สินเชื่อเดิมของธนาคารพาณิชย์ของรัฐยังมีคุณภาพที่ไม่ดีอีกด้วย

ตารางที่ 4.12 NPLs ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เทียบกับ NPLs
ธนาคารพาณิชย์ของรัฐและธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ

ปี/ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ	NPLs					
	ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้ง ระบบ		ธนาคารพาณิชย์ไทย ทั้งระบบ	
	ล้านบาท	%ของเงิน ให้สินเชื่อ	ล้านบาท	%ของเงิน ให้สินเชื่อ	ล้านบาท	%ของ เงินให้ สินเชื่อ
สิ้นเดือนธันวาคม 2542						
ธนาคารที่ 1	11,205.2	65.31	n.a.	n.a.		
ธนาคารที่ 2	1,058.8	74.37	n.a.	n.a.		
ธนาคารที่ 3	1,545.3	77.41	n.a.	n.a.		
ธนาคารที่ 4	731.3	83.63	n.a.	n.a.		
รวม	14,540.6	67.79	1,057,804.0	62.87	2,094,953.0	38.93
สิ้นเดือนธันวาคม 2543						
ธนาคารที่ 1	4,220.0	45.45	66,586.1			
ธนาคารที่ 2	1,069.3	78.40	131,692.2	8.39		
ธนาคารที่ 3	1,497.3	74.67	98,474.7	58.59		
ธนาคารที่ 4	2.3	0.25	6,406.8	54.45		
รวม	6,788.9	50.02	303,159.8	21.29	779,518.5	19.15
การลดลงของ NPLs เทียบกับปีก่อน	(7,751.7)	(53.31)	(754,644.2)	(71.34)	(1,315,434.5)	(62.79)
สิ้นเดือนธันวาคม 2544						
ธนาคารที่ 1	3,882.6	32.19	64,654.5	8.19		
ธนาคารที่ 2	0.0	0.00	146.3	0.70		
ธนาคารที่ 3	8.3	2.12	2,242.3	1.59		
ธนาคารที่ 4	6.8	1.04	4,425.5	3.19		
รวม	3,897.7	29.33	71,468.6	5.59	441,947.7	11.49
การลดลงของ NPLs เทียบกับปีก่อน	(2,891.2)	(42.59)	(231,691.2)	(76.43)	(337,570.8)	(43.31)

หมายเหตุ - สิ้นเดือนธันวาคม 2542 ธนาคารที่ 1 ใช้ตัวเลขสินทรัพย์จัดชั้นแทน NPLs

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

(5) ผลของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ผลของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐแบ่งลูกหนี้ออกเป็น 2 กลุ่มคือ ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และลูกหนี้ที่ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จแล้ว สำหรับลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ณ สิ้นปี 2542 ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบมีจำนวน 18,571 ราย มูลหนี้ 632,428 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 766 ราย มูลหนี้ 4,739 ล้านบาท ทั้งนี้ ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบและของธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนรายเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดย ณ สิ้นปี 2544 มีจำนวน 26,340 ราย และ 1,052 ราย ตามลำดับ แต่มูลหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้ง 2 กลุ่มกลับลดลงเหลือเพียง 44,658 ล้านบาทและ 614.8 ล้านบาท ตามลำดับ

ส่วนกลุ่มลูกหนี้ที่ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จแล้วของธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบและธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนรายและมูลค่าหนี้เพิ่มขึ้นตามลำดับ จากปี 2542 ถึงปี 2544 กล่าวคือ ณ สิ้นปี 2542 ลูกหนี้ที่ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จของธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบมีจำนวน 39,599 ราย มูลหนี้ 260,674 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นลูกหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 854 ราย มูลหนี้ 2,477.5 ล้านบาท ทั้งนี้ จำนวนลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ ณ สิ้นปี 2544 มีจำนวน 121,655 ราย มูลหนี้ 640,478 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 2,615 ราย มูลหนี้ 6,591.8 ล้านบาท การที่จำนวนลูกหนี้และมูลค่าหนี้ที่ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จของธนาคารพาณิชย์ของรัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ สาเหตุส่วนหนึ่งเป็นเพราะว่า ลูกหนี้และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นเจ้าหนี้เห็นความสำคัญของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ นอกจากนี้ ทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้อยู่ได้รับสิทธิพิเศษต่างๆรวมทั้งด้านภาษีจากรัฐบาล จึงทำให้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจนทำให้ NPLs ลดลง

ดังนั้น เมื่อรวมลูกหนี้ทั้ง 2 กลุ่มของธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่จะพบว่า มีลูกหนี้ให้ความร่วมมือเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ณ สิ้นปี 2542 มีจำนวน 1,620 ราย มูลหนี้ 7,216.5 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น 3,667 ราย มูลหนี้ 7,206.6 ล้านบาท

ตารางที่ 4.13 ผลของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐ

ณ สิ้นเดือน	ก=ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้				ข=ลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จแล้ว				รวม(ก+ข)			
	ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบ		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบ		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบ		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่	
	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท
สิ้นเดือนธันวาคม												
2542	417	3,886.0	550	1,431.7	550	1,431.7	63	135.4	967	5,317.7	967	5,317.7
ธนาคารที่ 1	17	69.0	63	135.4	63	135.4	80	204.4	80	204.4	80	204.4
ธนาคารที่ 2	52	552.0	227	412.4	227	412.4	279	964.4	279	964.4	279	964.4
ธนาคารที่ 3	280	232.0	14	498.0	14	498.0	294	730.0	294	730.0	294	730.0
ธนาคารที่ 4												
รวม	18,571	632,428.0	39,599	260,674.0	854	2,477.5	58,170	893,102	1,620	7,216.5	1,620	7,216.5

ตารางที่ 4.13 ผลของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐ(ต่อ)

ณ สิ้นเดือน	ก=ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้				ข=ลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว				รวม(ก+ข)			
	ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบ		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบ		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบ		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	
	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท
สิ้นเดือนธันวาคม												
2543			1,452	57.4			1,338	4,392.8			2,790	4,450.2
ธนาคารที่ 1			22	78.0			140	257.8			162	335.8
ธนาคารที่ 2			47	437.0			355	524.6			402	961.6
ธนาคารที่ 3			211	159.6			45	911.0			256	1,070.6
ธนาคารที่ 4												
รวม	35,375	134,981.0	1,732	732	89,404	557,358.0	1,878	6,086.2	124,779	692,339	3,610	6,818.2

ตารางที่ 4.13 ผลของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐ(ต่อ)

ณ สิ้นเดือน	ก=ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้				ข=ลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จแล้ว				รวม(ก+ข)	
	ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบ		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบ		ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่		ราย	ล้านบาท
	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท		
สิ้นเดือนธันวาคม										
2544			836	475.8			1,944	4,766.4		
ธนาคารที่ 1			0	0			189	320.4		
ธนาคารที่ 2			24	18.0			414	577.4		
ธนาคารที่ 3			192	121.0			68	927.6		
ธนาคารที่ 4										
รวม	26,340	44,658.0	1,052	614.8	121,655	640,478.0	2,615	6,591.8	70,998	762,133

หมายเหตุ : ข้อมูลธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้งระบบมีเฉพาะยอดรวม

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

4.4 ปัญหาและอุปสรรคในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

หัวข้อนี้จะกล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แนวทางของธนาคารในการดำเนินการกับลูกหนี้ที่ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือเข้าสู่กระบวนการแต่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จ และสาเหตุที่ลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้

(1) สาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

สำหรับสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐได้ พบว่า ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือเป็นสาเหตุอันดับแรก รองลงมา คือ ลูกหนี้หลบหนี และโครงสร้างกิจการของลูกหนี้ไม่ดี ตามลำดับ (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 สาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

สาเหตุ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับ						ลำดับ
	จากน้อยไปมาก						
	1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย	
1. ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือ	6	3	30	8	19	3.47	1
2. ลูกหนี้หลบหนี	9	20	1	18	18	3.24	2
4. โครงสร้างกิจการของลูกหนี้ไม่ดี	11	16	18	18	3	2.79	3
5. ลูกหนี้ทุจริต โดยยกย้ายถ่ายเททรัพย์สิน และให้ข้อมูลทางการเงินของลูกหนี้เป็นเท็จ	24	6	9	16	11	2.76	4
6. ธุรกิจของลูกหนี้ไม่ดีหรือมีแนวโน้มไม่ดี	16	21	8	6	15	2.74	5

ที่มา: จากการศึกษา

(2) แนวทางของธนาคารในการดำเนินการกับลูกหนี้ที่ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือเข้าสู่กระบวนการแต่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จ

สำหรับแนวทางของธนาคาร ในการดำเนินการกับลูกหนี้ที่ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือเข้าสู่กระบวนการแต่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จ จากการศึกษาพบว่า ธนาคารเจ้าหนี้จะโอนหนี้ไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) มากเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ธนาคารจะโอนหนี้ไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ (บปส.) และธนาคารจะดำเนินคดีกับลูกหนี้ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 แนวทางของธนาคารในการดำเนินการกับลูกหนี้ที่ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือเข้าสู่กระบวนการแต่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จ

แนวทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากน้อยไปมาก				ลำดับ
	1	2	3	ค่าเฉลี่ย	
1.ธนาคารจะ โอนหนี้ไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.)	12	28	16	24.33	1
2.ธนาคารจะ โอนหนี้ไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐ (บปส.)	13	36	17	22.67	2
3.ธนาคารจะดำเนินคดีกับลูกหนี้	41	2	23	19.00	3

ที่มา: จากการศึกษา

(3) สาเหตุที่ลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ คือ ลูกหนี้มีผลประกอบการที่เลวลงหรือประสบผลขาดทุน รองลงมา คือ ลูกหนี้เลิกกิจการ และข้อมูลของลูกหนี้ไม่ถูกต้องหรือเป็นเท็จ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 สาเหตุที่ลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้

สาเหตุ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากน้อยไป								ลำดับ
	มาก							ค่าเฉลี่ย	
	1	2	3	4	5	6	7		
1. ลูกหนี้มีผลประกอบการเลวลง หรือ ประสบผลขาดทุน	2	5	1	2	21	23	12	5.30	1
2. ลูกหนี้เลิกกิจการ	3	3	5	17	2	18	18	5.09	2
3. ข้อมูลของลูกหนี้เป็นเท็จ	7	0	10	14	19	8	8	4.42	3
4. ลูกหนี้ไม่มีความเข้าใจในการปรับปรุง โครงสร้างหนี้	7	4	8	19	20	2	6	4.07	4
5. ธนาคารกำหนดเงื่อนไขที่ลูกหนี้ ปฏิบัติไม่ได้	6	6	26	10	7	8	3	3.64	5
6. ธนาคารขาดการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดี	14	28	8	4	2	3	7	2.83	6
7. พนักงานธนาคารพาณิชย์ของรัฐไม่มี ความเข้าใจในการปรับปรุงโครงสร้าง หนี้	27	20	8	0	5	4	2	2.33	7

ที่มา: จากการศึกษา

**(4) ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐ พบว่า ลูกหนี้เลิกกิจการเป็นปัญหาและอุปสรรคอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือ และธุรกิจของลูกหนี้ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจ ตามลำดับ ส่วนระเบียบและหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของทางกรมไม่ชัดเจน เป็นปัญหาน้อยที่สุด (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐ

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากน้อยไปมาก									ลำดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8	ค่าเฉลี่ย	
1. ลูกหนี้เลิกกิจการ	4	0	5	5	2	14	24	12	6.01	1
2. ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือ	7	0	7	0	1	24	3	24	5.91	2
3. ธุรกิจของลูกหนี้ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจ	1	12	1	0	7	10	21	14	5.79	3
4. สิทธิประโยชน์ของทางการไม่จูงใจเท่าที่ควร	1	15	21	11	6	4	6	2	3.79	4
5. หน่วยงานหรือพนักงานของธนาคารพาณิชย์ของรัฐไม่มีความพร้อม	14	8	8	12	11	7	2	4	3.71	5
6. คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้(คปน.) ออกมาตรการช่วยเหลือที่ไม่มีประโยชน์ และไม่ช่วยประสานงานระหว่างธนาคารกับลูกหนี้	18	1	13	7	17	3	5	2	3.65	6
7. ขั้นตอนในการอนุมัติของธนาคารล่าช้า	11	12	2	23	12	1	3	2	3.57	7
8. ระเบียบและหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของทางการไม่ชัดเจน	10	18	9	8	10	3	2	6	3.56	8

ที่มา:จากการศึกษา